

Un llibre repassa els orígens del sector i els grans moments que n'han marcat l'esdevenir a Barcelona

Hotels amb molta història

L'hotel Internacional al passeig Colom, construït per a l'Exposició Universal del 1888 i enderrocat després de l'esdeveniment

modernisme català, l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner. Amb unes 400 habitacions i 30 apartaments, es va ubicar al passeig Colom, en uns terrenys de 5.000 m² cedits temporalment pel port de Barcelona. Després de l'esdeveniment, l'edifici es va enderrocar.

El següent gran pas per al sector hotelier va arribar amb la celebració de l'Exposició Internacional del 1929, amb un increment molt considerable de l'oferta d'establiments de la ciutat. A partir de dades de les guies de l'època, Romero va comptabilitzar llavors fins a 102 hotels, dels quals quatre eren de luxe: el Ritz, el Colón, el Metropolitan i el Majestic Hotel d'Anglaterra.

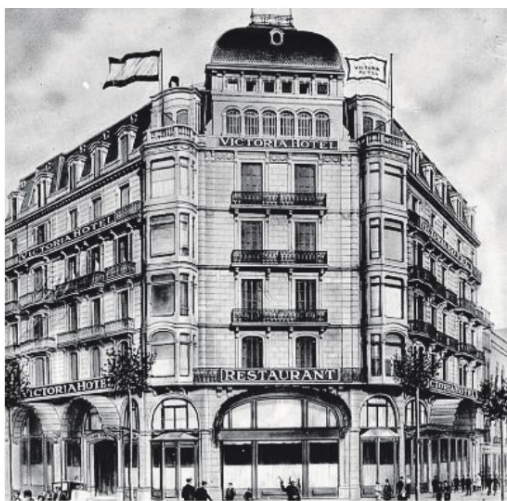
Amb una mitjana de preus superiors a les 30 pessetes per persona i dia, aquests negocis oferien diferents serveis, com ara bany, calefacció central, aigua corrent freda i calenta, as-

Hi ha una vintena d'establiments que mantenen el nom i la mateixa ubicació que fa un segle o més

JESÚS SANCHO
Barcelona

Què tenien en comú Buffalo Bill i Frédéric Chopin? A falta de més coincidències, n'és una que tots dos es van allotjar durant la visita a Barcelona a l'hotel Cuatro Naciones de la Rambla, l'establiment hotelier més antic de la ciutat, amb més de dos segles de vida. L'estada del compositor no va ser del tot agradable, atès que estava convalescent per tuberculosi. Fins i tot els propietaris del local van cremar el llit de l'habitació on es va allotjar i, pel que sembla, el gerent va afegir a la factura aquest cost. El Cuatro Naciones és un de la vintena dels més de 400 hotels d'avui dia a Barcelona que mantenen el mateix nom i la mateixa ubicació que fa cent anys o més, segons recull el nou llibre *Hotels de Barcelona* (Orígens Albertí).

L'autora, Josefina Romero, llicenciada en Història Moderna i Contemporània i autora de diferents articles i estudis sobre establiments hotelers, repassa els orígens del sector i els grans moments "transcendentals" que n'han marcat l'esdevenir des de mitjans del segle XIX fins al primer terç del segle XX. Pel que fa als inicis de la indústria hotelera de Barcelona, l'autora destaca que les famílies italianes, procedents de la regió del nord d'Itàlia del Piemont, van ser

L'extint hotel Victoria a la plaça Catalunya

les grans "dominadores" durant els segles XVIII i XIX. Estirps com les de Durio, Maffioli, Antoniotti i Cacciama "van revolucionar" el sector quan es van adonar del "benefici econòmic" que podien obtenir si milloraven els establiments actuals.

En una ciutat encara emmurallada, la desamortització del 1836 va facilitar aquest propòsit, atès que hi havia disponibles terrenys ocupats pels convents de Barcelona que van donar pas a les anomenades fondes, per diferenciar-se de

les posades. Llavors no hi havia ben bé turistes, sinó més aviat viatgers i traguiners que necessitaven aquesta mena d'allotjaments. A partir de la *Guia general de Barcelona* de Manuel Saurí i Josep Matas del 1849, es calcula que aleshores hi havia una quarantena d'establiments hotelers, concentrats a Pla de Palau, el centre neuràlgic de la ciutat llavors, i la Rambla, que ja començava a destacar com a "nou centre urbà pel que fa a la ubicació" d'aquests negocis, detalla Romero.

Fonda a Riera de Sant Joan, un carrer que ja ha desaparegut

Un altre gran moment va correspondre a l'Exposició Universal del 1888 amb la projecció de la ciutat al món i l'origen de l'hostaleria moderna. En aquest període, algunes de les fondes es van convertir en hotels, un terme procedent de França, i estaven pensats per a clients amb més poder adquisitiu. Va ser llavors quan se'n van construir de nous i d'altres es van reformar. Un d'aquests hotels, l'Internacional, es va construir en un temps rècord: en 53 dies. L'autor de l'hotel va ser una de les grans figures del

sector o telèfon. Pel que fa a la localització, les noves transformacions urbanístiques van atorgar més protagonisme a la plaça Catalunya i l'Eixample s'erigia en un nou pol d'atracció urbana. No serien els únics canvis durant aquests anys, tal com apunta l'autora al llibre: "A diferència dels períodes anteriors, empresaris catalans eren els propietaris de la majoria dels establiments nous, de manera que van desplaçar els italians, que fins aleshores havien monopolitzat el sector".